

VI. INFORMACJE

1. Sprawozdanie ze zjazdu Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych (Pelplin 9-11 IX 2009 r.)

W dniach 9-11 września br. w Pelplinie odbył się coroczny zjazd członków Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych (SPMK). Spotkanie rozpoczęło się śpiewem hymnu *Veni Creator* oraz słowami serdecznego powitania wypowiedzianymi przez Prezesa SPMK ks. prof. UŚ dr. hab. Antoniego Reginka. Każdego dnia obrad centrum stanowiła sprawowana liturgia. W dniu pierwszym były to Nieszpory sprawowane pod przewodnictwem prezesa ks. Reginka w katedrze pelplińskiej. Drugi dzień zjazdu rozpoczęła Jutrznia sprawowana w języku łacińskim pod przewodnictwem ks. prof. dr. hab. Andrzeja Filabera, natomiast uwieńczyła Eucharystia, której przewodniczył i słowo Boże do zgromadzonych muzyków wygłosił Pasterz Diecezji Pelplińskiej bp prof. dr. hab. Jan Bernard Szłaga. W czasie homilii mówca podkreślił, iż zjazd i sympozjum wpisują się w bogatą tradycję muzyki kościelnej w Pelplinie, szczególnie ze względu na powstałe tu Tabulatury Pelplińskie z czasów cysterskich oraz przez działalność tutejszych kompozytorów. Ordynariusz pelpliński nazwał działalność uczestników zjazdu „ewangelizacją przez piękno”. Ostatni dzień zjazdu rozpoczęła Msza święta pod przewodnictwem ks. prof. dr. hab. Stanisława Ziemiańskiego SJ z Krakowa, który nawiązując do odczytanej Ewangelii wygłosił krótką homilię. Wśród śpiewów wykonywanych podczas tych celebracji znalazła się Msza ks. E. Hinza oraz Msza ks. Sz. Dreszlera. Uczestnicy zjazdu korzystali z materiałów nutowych zamieszczonych w *Informatorze Zjazdu*, zredagowanym pod kierownictwem ks. dr. Tomasza Rakowskiego.

Tematyka tegorocznego zjazdu dotyczyła muzyki instrumentalnej w liturgii: *MUSICA INSTRUMENTALIS IN ECCLESIA: Species-Memoria-Perspectivae*. W pierwszym dniu podczas dwóch sesji popołudniowych prowadzonych przez p. prof. dr. hab. Czesława Grajewskiego z Warszawy zaprezentowano następujące przedłożenia: prezes honorowy SPMK ks. prof. dr. hab. Ireneusz Pawlak wygłosił referat programowy: *Muzyka instrumentalna w świetle dokumentów Kościoła*, a następnie miały miejsce trzy koreferaty: ks. dr. Grzegorz Poźniak – *Badania nad współczesną muzyką instrumentalną w liturgii*, drugi autorstwa p. Ernesta Malika pod jego nieobecność odczytał także ks. Poźniak – *Instrumenty – instrumentacja a liturgia (wymiar praktyczny)*, oraz trzeci tekst ks. dr. hab. Rastislava Adamko – *Muzyka instrumentalna w liturgii na przykładzie Kościoła słowackiego*. Sesję II tego samego popołudnia otworzył referat programowy p. prof. dr. hab. Juliana Gembalskiego – *Muzyka organowa w dziejach Kościoła*, a uzupełniły ją cztery koreferaty: p. prof. UO i UW dr. hab. Remigiusza Pośpiecha – *Muzyka instrumentalna w tradycji klasztoru jasnogórskiego*, ks. dr. Tomasza Rakowskiego – *Muzyka instrumentalna w tradycji katedry pelplińskiej*, ks. dr. Wiesława Hudka – *Muzyka instrumentalna w tradycji sanktuarium w Piekarach Śląskich* oraz p. dr. Jana Mikołaja Gładysza – *Muzyka instrumentalna w tradycji sanktuarium w Tuchowie*. W ten sposób została ukazana istota muzyki instrumentalnej w liturgii oraz jej historia w wybranych, znaczących ośrodkach. Natomiast trzeci jej aspekt – perspektywy na przyszłość był tematem obrad w dniu drugim. Sesję poranną prowadzoną przez p. dr. Beatę Bodzioch z Lublina rozpoczęło przed-

łożenie ks. dr. Stanisława Garnczarskiego, który przedstawił pokrótce *Stan muzyki instrumentalnej w liturgii Kościoła polskiego*. Następnie koreferat p. dr. Władysława Szymańskiego – *Tradycja i zasady konkursów na liturgiczny utwór muzyczny*, pod nieobecność autora, odczytał p. dr. Jan Mikołaj Gładysz. Po krótkiej przerwie ks. prof. dr. hab. Ireneusz Pawlak poprowadził szerszą dyskusję nad całością omawianej problematyki. Wśród wniosków zgłaszanych przez dyskutantów można wymienić potrzebę komponowania nowych utworów muzyki instrumentalnej, które spełniałyby wymogi liturgii, organizowanie konkursów na takie kompozycje, dbanie o jak najwyższy poziom wykonawców, wpływanie na świadomość duszpasterzy, którzy przygotowują liturgię w parafiach, by tworzyli właściwe warunki dla muzyki instrumentalnej w celebracjach liturgicznych. Postanowiono, że SPMK ogłosi także konkurs na utwór instrumentalny do wykonywania w ramach liturgii. Zadania zredagowania projektu regulaminu takiego konkursu podjął się p. prof. dr. hab. Julian Gembalski z Katowic. Podjęto także inicjatywę przygotowania projektu nowej Instrukcji o muzyce liturgicznej, mającego na celu zaktualizowanie dotychczas obowiązującej Instrukcji Episkopatu Polski o muzyce liturgicznej po Soborze Watykańskim II z roku 1979. Tego zadania podjął się ks. prof. dr. hab. Andrzej Filaber z Warszawy.

Bardzo uroczystym momentem w czasie tegorocznego zjazdu muzyków kościelnych było przyjęcie w poczet honorowych członków SPMK księdza kanonika dr. Edwarda Hinza z Pelplina, w uznaniu jego zasług dla rozwoju polskiej muzycznej kultury religijnej. Dyplom wręczył Jubilatowi Pasterz Diecezji Pelplińskiej bp prof. dr. hab. Jan Bernard Szłaga na zakończenie uroczystej Mszy świętej w imponującej katedrze pelplińskiej. Uczestnicy Walnego Zgromadzenia członków SPMK, opierając się na wcześniej podjętej decyzji Komisji Kwalifikacyjnej opiniującej pozytywnie sylwetki nowo zgłoszonych kandydatów, przegłosowali jednogłośnie ich przyjęcie do grona członków SPMK. W ten sposób do Stowarzyszenia zostało przyjętych 8 nowych członków. Tegoroczny zjazd był szczególnie także z tego względu, iż dobiegła końca czteroletnia kadencja Zarządu SPMK. Członkowie Stowarzyszenia w tajnych wyborach powierzyli kierowanie Stowarzyszeniem dotychczasowemu Zarządowi na kolejną kadencję. Prezesem ponownie został wybrany ks. prof. UŚ dr. hab. Antoni Reginek z Katowic, wiceprezesem ks. dr. Grzegorz Poźniak z Opola, sekretarzem ks. dr. Stanisław Garnczarski z Tarnowa, skarbnikiem ks. dr. Franciszek Koenig z Gliwic, członkami Zarządu: ks. prał. Szymon Daszkiewicz z Poznania, ks. dr. Piotr Dębski z Legnicy, p. dr. Jan Mikołaj Gładysz z Tuchowa. Jediną zmianą stał się wybór do Zarządu p. mgr Brygidy Tomali, w miejsce ks. prof. dr. hab. Andrzeja Zająca, który prosił, by go nie uwzględniać w reelekcji. Na kolejną kadencję wybrano też komisje, w niezmienionych składach: Komisja rewizyjna: ks. dr. Wiesław Hudek z Katowic, ks. mgr lic. Krzysztof Łapiński z Białegostoku oraz ks. dr. Andrzej Widak z Rzeszowa oraz Komisja kwalifikacyjna: p. prof. dr. hab. Stanisław Dąbek z Lublina, p. prof. dr. Jerzy Kurcz z Krakowa i p. prof. UO i UW dr. hab. Remigiusz Pośpiech z Opola.

Wydarzeniem artystycznym w najwyższym stopniu był recital organowy prof. dr. hab. Juliana Gembalskiego wykonany na organach głównych i bocznych w katedrze pelplińskiej. W programie znalazły się: na organach bocznych: z Tabulatury klasztoru Św. Ducha w Krakowie (1548): *Tantum ergo Sacramentum* i *Ortus de Polonia*; z Tabulatury Oliwskiej (1619): Piotra Drusińskiego *Deus in adiutorium meum intende, Domine* i Ano-

nimusa *Fuga in F*; Juliana Gembalskiego *Fantazja chorałowa in stilo antico na temat polskiej pieśni kościelnej* (improvizacja); zaś na organach głównych: Maxa Regera *Fantazja chorałowa „Alleluja, Gott zu loben”* op. 52 nr 3 i improvizacja Juliana Gembalskiego *Tryptyk gregoriański*.

Wśród innych wydarzeń tego zjazdu należy wymienić gratulacje, jakie uczestnicy złożyli nowo wybranemu Prezydentowi Światowej Federacji *Pueri cantores* ks. dr. Robertowi Tyrale z Krakowa, uhonorowanie dyplomami uznania, przyznanymi przez Zarząd PZHiO ks. prezesowi Antoniemu Reginkowi, ks. prof. dr. hab. Andrzejowi Filaberoi, s. dr Alicji Jończyk oraz ks. mgr. Piotrowi Rochowi Klemensowi. Dyplomy wręczył p. prof. dr hab. Roman Grucza. W ramach komunikatów ks. prof. dr hab. Andrzej Filaber poinformował o jubileuszu 15-lecia Ogólnopolskiego Związku Chórów „Cecilianum”, ks. dr Mariusz Białkowski przedstawił ideę powstałego w Poznaniu Ośrodka śpiewu gregoriańskiego im. Ks. Zdzisława Bernata oraz wydawanego przez niego rocznika „Studia gregoriańskie”, ks. dr Robert Tyrała zachęcił do udziału w Międzynarodowym Kongresie *Pueri cantores* mającym się odbyć w Rzymie w dniach 28 XII 2009 – 1 I 2010 r., p. dr Piotr Karwowski zaprosił na VI Krajowy Kongres *Pueri cantores* zaplanowany w Białej Podlaskiej i Siedlcach, ks. dr Piotr Dębski zachęcił do udziału w sympozjum i warsztatach dla organistów organizowanych w Akademii Muzycznej we Wrocławiu, w dniach 13-14 XI 2009 r. zatytułowanych „Inspiracje chorałem gregoriańskim w muzyce organowej”. Konsultant przy Komisji liturgicznej KEP p. prof. UO i UW dr hab. Remigiusz Pośpiech poinformował o zatwierdzeniu przez Konferencję Episkopatu *Statutu diecezjalnego kształcenia muzyków kościelnych* oraz o mianowaniu ogólnopolskiego duszpasterza muzyków kościelnych o. Nikodema Kilnara OSPPE z Jasnej Góry. Ks. prezes Antoni Reginek zapowiedział, iż przyszłoroczny zjazd Stowarzyszenia Muzyków planowany jest na Jasnej Górze, w terminie wrześniowym.

Zjazd zakończyło uroczyste śniadanie, w czasie którego ks. prezes wyraził wdzięczność: ks. dr. Tomaszowi Rakowskiemu z diecezji pelplińskiej za organizację zjazdu oraz gościnne przyjęcie w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie, Prezesowi honorowemu ks. prof. dr. hab. Ireneuszowi Pawlakowi oraz p. prof. dr. hab. Stanisławowi Dąbkowi za wsparcie merytoryczne Zjazdu, Sekretarzowi SPMK - ks. dr. Stanisławowi Garnczarskiemu za pomoc w przygotowaniu zjazdu, ks. dr. G. Poźniakowi za redakcję Biuletynu SPMK oraz wszystkim referentom i uczestnikom za aktywną postawę i udział w pracach Walnego Zgromadzenia SPMK. Wszyscy zgromadzeni na zjeździe gromkimi brawami wyrazili swoje uznanie i wdzięczność dla Prezesa SPMK ks. Reginka, za jego konstruktywne i pełne oddania przewodniczenie inicjatywom i działaniom Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych.

Jak co roku wypada wyrazić nadzieję, iż te działania SPMK zaowocują podniesieniem poziomu muzyki i śpiewów w naszych świątyniach. Ad maiorem Dei gloriam!

Ks. dr Stanisław Garnczarski
(Sekretarz Zarządu SPMK)

2. XLV Spotkanie wykładowców liturgiki w Lublinie

W dniach 8-10 września 2009 r. odbyło się XLV Spotkanie Wykładowców Liturgiki w Wydziałach Teologicznych i Wyższych Seminariach Duchownych. Miejscem spotkania był Lublin. Tematem wiodącym było: „Kult świętych – nowe *Martyrologium Romanum*”.

We wtorek, dnia 8 września uczestnicy spotkali się po obiedzie na modlitwie w ciągu dnia w kościele seminaryjnym, a następnie w sali wykładowej wysłuchali dwóch referatów: *Podstawy teologiczne kultu świętych* (ks. dr hab. Andrzej Żądło, UŚ) i *Prace redakcyjne posoborowego „Martyrologium Romanum”* (ks. prof. dr hab. Jerzy Stefański, UAM). O godz. 17.00 w kościele seminaryjnym księży koncelebrowali Eucharystię połączoną z Nieszporami pod przewodnictwem bpa Stefana Cichego. Po kolacji zaś zwiedzili Muzeum Archidiecezjalne Lubelskie.

W środę, dnia 9 września liturgiści wysłuchali trzech referatów: *Rozwój kalendarza liturgicznego Świętych do reformy papieża Piusa X* (ks. dr hab. Erwin Mateja, UO), *Kryteria soborowej reformy kalendarza Świętych* (ks. dr hab. Krzysztof Konecki, UMK) i *Kult głównych patronów Polski na przestrzeni dziejów* (ks. prof. dr hab. Zbigniew Wit, KUL). O godz. 12.00 przedstawiciele liturgistów polskich sprawowali Eucharystię w archikatedrze lubelskiej pod przewodnictwem abpa Józefa Życińskiego. Po południu uczestnicy sympozjum udali się autokarami do Kozłówek, by zwiedzić Muzeum Zamojskich i do Lubartowa, by odwiedzić bazylikę św. Anny i odspiewać tam Nieszpory. W czasie wieczornego spotkania w siedzibie Caritas przeprowadzono wybory nowego przewodniczącego sekcji liturgistów polskich. Został nim ks. prof. Cz. Krakowiak.

W ostatnim dniu obrad po Eucharystii i śniadaniu uczestnicy zgromadzili się w Nowym Gmachu KUL Jana Pawła II. Tam zostały przedstawione sprawozdania z aktualnych prac Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów (bp dr Stefan Cichy) i z prac redakcji Encyklopedii Katolickiej KUL (red. dr Edward Gigilewicz). Po tej części obrad odbyło się wręczenie książki pamiątkowej z okazji 65 rocznicy urodzin ks. prof. Czesława Krakowiaka. Księga ta otwiera nową serię wydawniczą KUL pt. „Roczniki Liturgiczne”. Sporo czasu zajęły sprawozdania z wydziałowych ośrodków liturgicznych. W tym bloku sprawozdań ks. lic. Ostrowski zaprezentował rozwój i plany na przyszłość redakcji strony liturgista.pl oraz bibliografii Alcuinus.org.

3. Mianowanie kolejnego ceremoniarza papieskiego

Dnia 2 września 2009 r. został mianowany kolejny ceremoniarz papieski. Został nim ks. Jean-Pierre Kwambamba Masi. Nowy ceremoniarz urodził się 9 sierpnia 1960 r. w Ngi w Demokratycznej Republice Konga i jest prezbiterem diecezji Kenge w tym kraju wyświęconym 17 sierpnia 1986 r. Do tej pory był asystentem kościelnym włoskiego Stowarzyszenia Wolontariuszy Chrześcijańskiej Służby Społecznej. Jest ponadto ekspertem w zakresie tłumaczenia ksiąg liturgicznych na języki tubylcze. Ks. Kwambamba Masi dołączył do grona papieskich ceremoniarzy, wśród których,

oprócz mistrza ceremonii Guido Marini, są (kolejność wg nominacji): Francesco Camaldo, Enrico Viganò, Giulio Viviani, Konrad Krajewski, Pier Enrico Stefanetti, Stefano Sanchirico, Diego Ravelli, Guillermo Javier Karcher, Marco Agostini.

4. Powstanie nowego Instytutu Liturgicznego w Opolu

W ramach struktur Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego został utworzony nowy *Instytut Liturgii, Muzyki i Sztuki Sakralnej*, w skład którego wchodzi cztery katedry: 1) Katedra Liturgiki, Hagiografii i Obrzędowości; 2) Katedra Homiletyki, Mediów i Komunikacji; 3) Katedra Muzyki Kościelnej i Wychowania Muzycznego, 4) Katedra Sztuki Sakralnej i Ochrony Zabytków. (Zarządzenie Rektora UO, nr 10/2009 z 5 III 2009 r.). W katedrach tych pracuje 8 samodzielnych pracowników naukowych oraz 3 adiunktów. Dyrektorem nowego Instytutu został mianowany ks. prof. dr hab. Helmut Jan Sobeczko, a wicedyrektorem pan prof. UO dr hab. Remigiusz Pośpiech.

Utworzenie nowego Instytutu planowane było od samego początku istnienia Wydziału Teologicznego, czego dowodem jest wydawane od 1995 r. przez Wydział czasopismo naukowe *Liturgia Sacra. Liturgia-Musica-Ars* ((półrocznik, od 15 lat ukazały się 32 numery), zajmujące się zakresem problematyki obejmującej profil Instytutu. Czasopismo to zyskało uznanie w środowisku krajowym i zagranicznym, a przez ministerialną Komisję weryfikacyjną zostało zaliczone do I kategorii. Na Wydziale Teologicznym ponadto w ramach Studium Doktoranckiego istnieje od lat Sekcja specjalizacyjna: liturgiczno-homiletyczna, muzyczna i sztuki sakralnej, na której, nie licząc magisteriów i licencjatów, obroniono już 16 doktoratów.

Instytut powstał zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Opolskiego, który postanawia: „Instytut może być utworzony i funkcjonować, gdy w składzie osobowym jest przynajmniej czterech nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, zatrudnionych w Uniwersytecie jako podstawowym miejscu pracy” (§ 12).

Potrzeba powołania Instytutu wynikała przede wszystkim z potrzeb i możliwości lepiej skoordynowanej pracy badawczej jego pracowników w zakresie interdyscyplinarnej szeroko rozumianej problematyki liturgicznej oraz kultury chrześcijańskiej. Z naukami liturgicznymi ściśle wiążą się zagadnienia obrzędowości i zwyczajów religijnych, muzyki kościelnej, homiletyki, środków przekazu i komunikacji oraz sztuki sakralnej. Kilkunastoosobowy zespół pracowników naukowych będzie mógł łatwiej zgłaszać i opracowywać granty badawcze oraz skuteczniej realizować tematy badań statutowych i własnych. Zaistnieją również lepsze warunki do prowadzenia bardziej rozbudowanej dydaktyki specjalistycznej. Katedra Muzyki Kościelnej i Wychowania Muzycznego obejmie również opieką naukową pięcioletnie Studium Muzyki Kościelnej.

W poszczególnych katedrach nowego Instytutu pracują:

1. Katedra Liturgiki, Hagiografii i Obrzędowości
ks. prof. zw. dr hab. Helmut Jan Sobeczko, kierownik
ks. dr hab. Erwin Mateja
ks. dr hab. Rudolf Pierskała

- ks. dr hab. Marcin Worbs
2. Katedra Homiletyki, Mediów i Komunikacji
ks. dr hab. Marek Lis, kierownik
ks. dr Hubert Łysy
ks. dr Sławomir Pawiński
3. Katedra Muzyki Kościelnej i Wychowania Muzycznego
p. dr hab. Remigiusz Pośpiech, prof. UO, kierownik
ks. dr Grzegorz Poźniak
ks. dr Joachim Waloszek
ks. dr Piotr Tarliński
4. Katedra Sztuki Sakralnej i Ochrony Zabytków
ks. dr hab. Piotr Paweł Maniura, kierownik
prac. techn. mgr inż. Józef Kachny

Dla potrzeb nowego Instytutu Wydział Teologiczny UO posiada nie tylko odpowiednio przygotowaną kadre, ale także dobre warunki lokalowe wraz z bogatym zestawem instrumentów muzycznych oraz ze specjalistycznym księgozbiorem w bibliotece przy ul Kominka 1a.

Za „*Liturgia Sacra*” 1 (2009) s. 3

5. DVD z instrukcją odprawiania Mszy św. przedsoborowej

Papieska Komisja „*Ecclesia Dei*” przygotowała płytę DVD mającą „pomóc kapłanom i wspólnotom” w sprawowaniu Mszy św. w nadzwyczajnej formie rytu rzymskiego, czyli według Mszału z 1962 r.

Na płycie znajduje się nagranie Mszy św., którą w 2003 r. sprawował ówczesny przewodniczący tej Komisji, kard. Dario Castrillon Hoyos w bazylice Matki Bożej Większej w Rzymie. Płyta ta jest dostępna w czterech językach: włoskim, angielskim, hiszpańskim i francuskim. Zawiera ona także materiały szczegółowo wyjaśniające gesty i rubryki od przygotowania do Mszy św. aż do dziękczynienia po niej.

Komunikat Papieskiej Komisji „*Ecclesia Dei*” informuje, że jest to „pierwszy konkretny wkład Stolicy Apostolskiej” we wprowadzenie w życie decyzji Benedykta XVI z motu proprio „*Summorum Pontificum*” z 2007 r.

6. Spotkanie biskupów Azji na temat Eucharystii

W dniach od 11 do 16 sierpnia 2009 r. odbyło się w Manili spotkanie Federacji Konferencji Biskupów Azji. Obrady rozpoczęły się koncelebrowaną Mszą św. pod przewodnictwem papieskiego delegata, kard. Francisca Arinze. Do stolicy Filipin przybyło 120 hierarchów reprezentujących 22 kraje tego kontynentu. Temat spotkania brzmiał: „*Życie Eucharystią w Azji*”.

Uczestnicy obrad wyrazili przekonanie, że właściwe sprawowanie Eucharystii ma ogromne znaczenie dla dynamiki wiary. Przedstawiciele episkopatów Azji wskazują na znaczenie zgromadzenia eucharystycznego dla budowania wspólnoty. Zaznaczają, że chodzi w nim o nawiązanie bezpośredniej, wewnętrznej więzi z Jezusem oraz nie-

mał rodzinnej jedności wiernych. Biskupi wezwali także do ofiarnej miłości, która prowadzi do autentycznej zgody i pokoju.

7. Kolejna konferencja egzorcystów na Jasnej Górze

W dniach 12-17 lipca 2009 r. odbyła się na Jasnej Górze pięciodniowa Europejska Konferencja Międzynarodowego Stowarzyszenia ds. Uwalniania. Uczestniczyło w niej prawie 300 osób, prezbiterów oraz świeckich, którzy pomagają egzorcystom. Głównymi celami tej konferencji było poszerzanie wiedzy związanej z okultyzmem i New Age oraz wymiana doświadczeń. Czas obecny jest czasem, w którym trendy New Age próbują przenikać działalność psychologów. Wiele form tzw. pomocy psychologicznej jest faktycznie formami okultyzmu, chociażby ustawienia Hellingera czy korzystanie z hipnozy.

8. Nominacja nowego przewodniczącego Papieskiej Komisji „Ecclesia Dei” i jej sekretarza

Dnia 8 lipca 2009 r. papież Benedykt XVI podziękował kard. Darío Castrillón Hoyos, w związku z zakończeniem pracy jako przewodniczący Papieskiej Komisji „Ecclesia Dei” i mianował przewodniczącym tej Komisji kard. Williama Josepha Levadę, prefekta Kongregacji Nauki Wiary. Tego samego dnia Papież mianował sekretarzem tej komisji ks. prałata Guido Pozzo, dotychczasowego zastępcę sekretarza Międzynarodowej Komisji Teologicznej i pomocnika studiów Kongregacji Nauki Wiary.

9. Nominacja drugiego podsekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów

W dniu 4 lipca 2009 r. Ojciec Święty mianował drugiego podsekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Został nim ks. prałat Juan Miguel Ferrer Grenesche, dotąd Wikariusz Generalny Archidiecezji Toledo (Hiszpania).

10. Nominacja sekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów

W dniu 16 czerwca 2009 r. papież Benedykt XVI mianował nowego sekretarza Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Został nim dotychczasowy podsekretarz Kongregacji Nauki Wiary, amerykański dominikanin, o. Joseph Augustine Di Noia. Papież podniósł nowego sekretarza Komisji do godności arcybiskupa i przydzielił mu stolicę tytularną Oregon City. Święcenia biskupie przyjął 11 lipca 2009 r. Głównym konsekratorem był kard. William Joseph Leveda, prefekt Kongregacji Nauki Wiary. Dotychczasowy sekretarz Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów abp Albert Malcolm Ranjith Patabendige Don został mianowany metropolitą stolicy Sri Lanki, Colombo.

O. Joseph Augustyn Di Noia OP należy do najbardziej znanych amerykańskich teologów. W 2002 r. Jan Paweł II mianował go podsekretarzem Kongregacji Nauki Wiary, gdzie współpracował z ówczesnym prefektem tej dykasterii, kard. Josephem Ratzingerem. O. Di Noia urodził się 10 lipca 1943 r. w Nowym Jorku (USA). Rodzice jego pochodzą z Włoch. W 1970 r. został prezbiterem w zakonie kaznodziejskim. W 1971 r. uzyskał licencjat z teologii na Papieskim Wydziale Teologicznym Niepokalanego Poczęcia przy „Dominican House of the Studies” w Waszyngtonie i przez 3 lata uczył w „Providence College”. W 1980 r. uzyskał doktorat z filozofii na Yale University. Przez 20 lat wykładał teologię w Dominican House of the Studies, był dyrektorem czasopisma „The Thomist”. Następnie był dyrektorem założycielem Forum interkulturalnego w Centrum Kulturalnym Jana Pawła II w Waszyngtonie i przez 7 lat był sekretarzem Komisji Doktrynalnej Konferencji Biskupów Stanów Zjednoczonych.

W 1998 r. uzyskał w zakonie dominikańskim tytuł Magistra Świętej Teologii. W latach 1997-2002 był członkiem Międzynarodowej Komisji Teologicznej. W latach 2002-2009 był podsekretarzem Kongregacji Nauki Wiary. Jest członkiem Papieskiej Akademii Teologicznej i Papieskiej Akademii św. Tomasza z Akwinu.

Jest autorem dzieła *The Diversity of Religions*, licznych artykułów i recenzji oraz współautorem dzieła *The Love That Never Ends*.

11. Nominacja ceremoniarza papieskiego

W dniu 13 czerwca 2009 r. papież Benedykt XVI mianował ks. prałata Marco Agostini, pracownika sekcji Sekretariatu Stanu ds. Relacji z Państwami ceremoniarzem papieskim. Ks. Agostini urodził się 6 sierpnia 1962 r. wyświęcony został na prezbitera 6 sierpnia 1992 r.

12. Trzecia Ogólnopolska Pielgrzymka Ministrantów i Lektorów – Krzeszów 13 czerwca 2009 r.

W sobotę 13 czerwca 2009 r. odbyła się w Krzeszowie (diecezja legnicka) Trzecia Ogólnopolska Pielgrzymka Ministrantów i Lektorów (pierwsza taka pielgrzymka odbyła się 25 czerwca 2005 r. na Jasnej Górze, druga 16 czerwca 2007 r. w Licheniu). Jej organizatorami są Komisja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz redakcja ogólnopolskiego miesięcznika dla ministrantów „KnC – Króluj nam Chryste”.

Do Krzeszowa przybyło ponad 4 tysiące chłopców i młodych mężczyzn. Najwięcej uczestników przybyło z następujących diecezji: legnicka, poznańska, wrocławska, świdnicka, częstochowska, kaliska. Przybyli ministranci z Gdańska i spod Wejherowa, z diecezji łomżyńskiej. Mszy św. na placu przed bazyliką krzeszowską przewodniczył bp legnicki Stefan Cichy – przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski. Homilię wygłosił bp Grzegorz Balcerek, delegat KEP ds. Duszpasterstwa Ministrantów. Zachęcał w niej uczestników do miłości do trzech Matek: matki rodzonej, Matki Bożej i Matki Kościoła. Miłość ta ma się wyrażać m. in. przez zachowanie czystości serca. Msze św. koncelebrowało ponad 180 księży.

Po Eucharystii była przerwa na posiłek i zwiedzania sanktuarium. Po przerwie na

posiłek był koncert, a po nim uczestnicy pielgrzymki wzięli udział w nabożeństwie czerwcowym w bazylice prowadzonym przez Biskupa Legnickiego.

13. Konferencja naukowa „Pamiętaj, abyś dzień święty święcił” (Włocławek-Toruń 3 i 4 czerwca 2009)

W dniach 3 i 4 czerwca br. odbyła się w Toruniu i we Włocławku dwudniowa konferencja naukowa poświęcona problematyce świętowania niedzieli: *Pamiętaj, abyś dzień święty święcił*. Konferencja została zorganizowana przez Wydział Teologiczny UMK - Zakład Teologii Liturgii przy współudziale Kurii Diecezji Toruńskiej i Kurii Diecezji Włocławskiej. Konferencja odbyła się z racji obchodów Jubileuszu 600 – lecia Poświęcenia Bazyliki Katedralnej we Włocławku oraz 10. rocznicy pobytu Jana Pawła II w Toruniu. Na program dwudniowej konferencji złożyło się 6 referatów, które naświetlały zagadnienie świętowania niedzieli od strony: psychologicznej, socjologicznej, biblijnej, katechetycznej, liturgicznej i teologicznej.

W pierwszym dniu, 3 czerwca we Włocławku, po wprowadzeniu przez Wielkiego Kanclerza Wydziału Teologicznego UMK bpa dra Andrzeja Suskiego, uczestnicy wysłuchali trzech konferencji: 1. *Uwag kilka o niedzieli, świętowaniu i czasie świętym z perspektywy socjologii i antropologii społecznej poczynionych* – dra Pawła Załęckiego, Instytut Socjologii UKM w Toruniu; 2. *Pozaeucharystyczne elementy niedzielnego świętowania* – ks. dra Mateusza Matuszewskiego, WSD Warszawa – Praga; 3. *Niedzielne zgromadzenie centrum i cel życia chrześcijanina* – ks. dra hab. Krzysztofa Koneckiego, prof. UMK. Po dyskusji nad wygłoszonymi referatami podsumowania konferencji dokonał bp dr Wiesław Alojzy Mering, ordynariusz włocławski.

W drugim dniu, 4 czerwca w Toruniu wygłoszono konferencje o następującej tematyce: 1. *Psychologiczne aspekty świętowania* – ks. dr Jerzy Smoleń, KUL – 2. *Pamiętaj, abyś dzień Święty święcił – perspektywa biblijna* – ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski; 3. *Świętowanie dnia Pańskiego w przekazie katechetycznym* – ks. prof. dr hab. Jerzy Bagrowicz. Po zakończonej dyskusji, podsumowania dwudniowej sesji naukowej dokonał prodziekan Wydziału Teologicznego UMK, ks. dr hab. Dariusz Kotecki.

14. Konferencja naukowa na UKSW w Warszawie „Liturgia trydencka dzisiaj”.

Katedra Historii Liturgii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie zorganizowała dnia 26 maja 2009 konferencję naukową „Liturgia trydencka dzisiaj”.

Konferencję poprzedziła Msza święta sprawowana w formie nadzwyczajnej – w Kościele Pokamedulskim przez o. Krzysztofa Stępowskiego CSsR.

Konferencja naukowa odbyła się w budynku Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie. Wygłoszone zostaanastępujące referaty:

- Klucz do zrozumienia starszej Formy Rytu Rzymskiego (dr Paweł Milcarek),
- Klucz do zrozumienia liturgii posoborowej (ks. prof. hab. Jan Mazanek, UKSW).

Po przerwie wygłoszone zostały komunikaty:

- Poszukiwania seminariów otwartych Katedry Historii Liturgii (ks. mgr Piotr Wa-

leńdzik, doktorant UKSW).

- Formacja liturgiczna w seminarium duchownym (kl. Michał Sienicki, alumn WSD w Ołtarzewie),

- Liturgia spełnieniem oczekiwań wiernych świeckich (Emil Wratny, magistrant UKSW),

- Refleksje duszpasterskie wynikające z pracy w warszawskim środowisku wiernych uczestniczących na Mszę św. sprawowaną w Formie Nadzwyczajnej Rytu Rzymskiego (o. Krzysztof Stępowski CSsR).

Po dyskusji zakończono spotkanie modlitwą Liturgią Godzin.

15. Liturgiczne nowości wydawnicze

Antonio Sorrentino, *Celebracje liturgiczne. Sztuka przewodniczenia. Praktyczne wskazówki dla kapłanów*, Wydawnictwo M, Kraków 2009, ISBN 978-83-7595-148-6.

Ks. Jacek Nowak SAC, *Maryja w liturgii i pobożności Kościoła*, Wydawnictwo Pallottinum, Poznań 2009, ISBN 978-83-7014-621-4.

Ks. Mariusz Pohl, *Sakramenty i życie*, Wydawnictwo Sióstr Loretanek, Warszawa 2009, ISBN 978-83-7257-380-3.

Ks. Krzysztof Michalczak, *Nadzwyczajni szafarze Komunii świętej. Nauczanie Kościoła – formacja – świadectwa*, Wydawnictwo Pallottinum, Poznań 2009, ISBN 978-83-7014-619-1.

O. Mariusz Kaproń OFM, *Antiphonarium Archivi S. Rufini. Assisi (Codex 5). Componenti testuali, Presentazione di P. Cassian Folsom OSB*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2009, ISBN 978-88-209-8202-7.

A. V. Cipriano Vagaggini, *L'«intelligenza» della liturgia*, Il Messaggero Padova 2009, ISBN 978-88-250-2283-4.

Guido Fuchs, *Kommunionmeditationen. Besinnungen für Werktagsmessen*, Pustet Verlag, Regensburg 2009, ISBN 978-3-7917-2177-4.

Justin Kroesen, *Seitenaltäre in mittelalterlichen Kirchen. Standort, Raum, Liturgie*, Schnell & Steiner Verlag, Regensburg 2009, ISBN 978-3-7954-2172-4.

Christiane Martin, *„Im Himmel können alle gebärden“*. *Liturgie und Pastoral mit Gehörlosen* (Studien zur Pastoralliturgie Bd. 23), Pustet Verlag, Regensburg 2009, ISBN 978-3-7917-2212-2.

Christoph Winterer, *Das Fuldaer Sakramentar in Göttingen. Benediktinische Observanz und römische Liturgie* (Studien zur internationalen Architekturgeschichte und Kunstgeschichte Bd. 70), Imhof Verlag, Petersberg 2009, ISBN 978-3-86568-190-4.

D. Barsotti, *Pascha z Chrystusem. Jak zrozumieć Mszę Świętą*, Wydawnictwo Bratni Zew, Kraków 2009, ISBN 978-83-7485-095-7.

Pius Parsch / Robert Kramreiter, *Neue Kirchenkunst im Geist der Liturgie*, Eingeleitet von Rudolf Pacik (Pius-Parsch-Studien Bd. 9), Echter Verlag, Würzburg 2009, ISBN 978-3-429-03166-4.

Peter Ebenbauer, *Mehr als ein Gespräch. Zur Dialogik von Gebet und Offenbarung in jüdischer und christlicher Liturgie. Studien zu Judentum und Christentum*, Schönigh Verlag, Paderborn 2009, ISBN 978-3-506-76872-8.

Matthias Kaiser, *Die zwei Formen des einen römischen Messritus*, Liturgie / Motu proprio / Alte und Neue Messe. Akademische Schriftenreihe, Bd. V, GRIN Verlag, Muenchen 2009, ISBN 978-3-640-28619-5.

„*Ahme nach, was du vollziehst*“. *Positionsbestimmungen zum Verhältnis von Liturgie und Ethik*, Herausgeber: Martin Stuflesser / Stephan Winter (Studien zur Pastoralliturgie Bd.22), Pustet Verlag, Regensburg 2009, ISBN 978-3-7917-2184-2.

Assemblea Santa. Forme, presenze, presidenza, red. G. Boselli, Wydawnictwo Edizioni QiQajon, Bose 2009, ISBN 978-88-8227-282-1.

O. Kamil Paczkowski OFM, *Kalwaria Pakoska. Historia – Motywy powstania – Celebracja*, Nakładem Fundacji „Kalwaria Pakoska”, Toruń 2008, ISBN 987-83-927644-0-3.